



A BÉKÉS MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT KÖZGYŰLÉSÉNEK ELNÖKE

Cím: 5600 Békéscsaba, Árpád sor 18. Levélcím: 5601 Békéscsaba, Pf: 118. Tel.: (66) 441-156

Előkészítő: Dr. Horváth Mihály, Nagy-Szöllősi Anikó	NYILVÁNOS ülés
Véleményező bizottságok: Közgyűlés bizottságai	A döntéshozatal egyszerű többséget igényel

ELŐTERJESZTÉS
a Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlésének
2022. február 9-én tartandó ülésére

Tárgy: Beszámoló a Közgyűlés 2021. évi nemzetközi programjának végrehajtásáról; a Közgyűlés 2022. évi nemzetközi programja

Tisztelt Közgyűlés!

A Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlése 18/2021. (II. 16.) közgyűlés elnökének határozatával fogadta el a Közgyűlés 2021. évre vonatkozó nemzetközi programját, melynek végrehajtásáról az alábbiak szerint számolok be.

A 2021. évi nemzetközi program végrehajtása

1. Határ-menti testvérmegyei kapcsolatok: Arad megye és Bihar megye

A 2021. évben **Arad megyével** folytatott kapcsolatunkban az INTERREG Románia-Magyarország 2014-2020 határon átnyúló együttműködési program keretében megvalósítandó közös projektjeink domináltak. A közös projektekkel és tervekkel kapcsolatos munkavégzés folyamatos volt az elmúlt évben is. Arad Megye Tanácsával még 2017-ben benyújtott közös projektek közül az alábbiak voltak megvalósítás alatt az elmúlt évben:

- **Második stratégiai felhívás 9/a beruházási prioritás /Egészségügyi infrastruktúra fejlesztése/:** „Határon átnyúló egészségügyi együttműködés a hatékony megelőzés és a minőségibb egészségügyi szolgáltatások, valamint az eredményes rehabilitáció és rekreáció érdekében Békés és Arad megyében” (HEALTHCBC, azonosító: ROHU453)
Vezető Partner: Békés Megyei Önkormányzat
- **Második nyílt felhívás 11/b beruházási prioritás /A hatóságok és résztvevők intézményi kapacitásának, valamint a hatékony közigazgatás előmozdítása a törvényi és adminisztratív együttműködés, valamint az állampolgárok és az intézmények közötti együttműködés támogatásával/:** „Közös problémák, közös megoldások – Arad és Békés megye közigazgatási együttműködésének javítása” (WorkMix, azonosító: ROHU-204)
Projektpartner: Békés Megyei Önkormányzat

A ROHU-204 azonosítószámon nyilvántartott „Közös problémák, közös megoldások – Arad és Békés megye közigazgatási együttműködésének javítása” (WorkMix) című projektben tovább folytatódott a tervezett tevékenységek megvalósítása.

2021. március 25. - április 15. között lezajlottak a projekt keretében tervezett felújítási munkálatok, amelyeknek köszönhetően az előző években létrehozott „Utazó Értéktár” kiállítás eszközei számára egy külső és egy belső tároló került kialakításra. Azonban a fennmaradó és elhúzódó koronavírus helyzet miatt 2021. május 13-án az Irányító Hatóság további 12 hónappal meghosszabbította a megvalósítási időszakot, 2022. május 31-ig.

2021 júliusában megkezdődött a projekt pénzügyi elszámolásának rendezésére irányuló módosítási igénnyel kapcsolatos ügyintézés az Arad megyei partnerrel, valamint az Irányító Hatóság munkatársával.

2021. november 10-én az Arad megyei partner online formában megtartotta a turizmus tematikájú albizottsági ülését az Arad-Békés Megyei Vegyesbizottság delegált tagjai számára.

A benyújtott módosítási igénnyel összefüggésben 2021. december 20-án a román Irányító Hatóság munkatársai helyszíni ellenőrzést tartottak a Megyeházán, amely pozitív elbírálásban részesült.

A még 2017. szeptember végén Arad megyével, a Dél-Békés Mentőcsoport Alapítvánnyal és a Dél-kelet Magyarországi Különleges Mentőszolgálat Egyesülettel közösen benyújtott egészségügyi szolgáltatások fejlesztésére irányuló projekt szakmai tartalmában és partnereiben módosított pályázati anyagát 2021. január 14-én nyújtottuk be a Közös Titkárság számára, majd a tisztázó kérdésekre adott válaszokat és dokumentumokat is, igen rövid határidővel. A Közös Titkárság 2021. június 29-én indította el a 116. számú Monitoring Bizottsági írásbeli eljárást. A határozati javaslat a projekt elutasítását tartalmazta, a házon belüli értékelés eredményeként feltárt formai okokra (előzetesen jelzett partnerscseré és szakmai tartalom változás) hivatkozva. Mivel a Monitoring Bizottság tagjainak több mint harmada kérte, online ülésre is sor került a témában 2021. augusztus 2-án, ahol az elutasító javaslat nem került elfogadásra. Az Irányító Hatóság és a Közös Titkárság képviselőjének 2021. novemberben tett személyes látogatása alkalmával további információkat kértek a projekttel kapcsolatosan, melyet november 22-én továbbítottunk elektronikus levélben. A 2021. évben további információt nem kaptunk a pályázat sorsáról.

2. Kárpát-medencei testvérmegyei kapcsolatok: Hargita megye és Kovászna megye

Az erdélyi magyarsággal való kapcsolattartás évtizedek óta a Békés Megyei Önkormányzat meghatározó nemzetközi tevékenysége.

A Békés Megyei Önkormányzat a Hargita Megyei Tanács partnerségében 2020-ban a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásából a „**Testvér-megyék a kulturális örökség megőrzésének szolgálatában**” c. (TTP-KP-1-2020/1-000223 azonosítószámú) pályázatot nyert. A nemzetközi projekt keretében a kulturális örökség ápolását célzó, értékőrző és közösségfejlesztő tevékenységek megszervezését terveztük a testvérmegyék kiemelt jelentőségű rendezvényein, 1.200.000 Ft értékben. A csíkszeredai Hargitai Megyenapok keretében Békés megyei helyi termék és értékbemutató, a békéscsabai Megyenapon pedig "**Kulturális örökségünk kincsei**" elnevezésű Hargita megyei bemutató került volna megrendezésre. A projekt célja mindkét helyszínen a testvérmegyék helyi termékeinek, értékeinek ismertetése, népszerűsítése volt a kölcsönös együttműködés jegyében, valamint a kulturális örökség ápolását célzó, értékőrző és közösségfejlesztő programok megvalósítása. A COVID járvány miatt és a kialakult veszélyhelyzetre tekintettel nem volt lehetőség megtartani a rendezvényeket, ezért módosítási kérelmet adtunk be a támogatási időszak meghosszabbítására, mely pozitív elbírálásban részesült, így 2022. november 30-ig van lehetőség lebonyolítani az eseményeket.

A Megyenap megvalósítására NEMZ–N–20-0172 azonosító számon elnyert 1.000.000 Ft támogatás felhasználása szintén 2022-es évre került átütemezésre, ahol többek között alkalom nyílhat a nemzetközi, testvérmegyei kapcsolatok ápolására is.

A megyék meghatározó rendezvényein való kölcsönös részvétel és az egyéb Kárpát-medencei kapcsolatok fenntartására és élénkítésére szervezett kulturális események, turisztikai kiállítások sajnos a járványhelyzet miatt elmaradtak.

3. Nemzetközi szervezetek

INTERREG V-A Románia-Magyarország 2014-2020

Az INTERREG V-A Románia-Magyarország Program célja a közös, román-magyar projektek finanszírozása, amelyek hasonló megközelítést, valamint innovatív megoldásokat követelnek, a határ mindkét oldalán felmerülő igények kiszolgálására, hozzájárulva a jogosult terület fenntartható fejlődéséhez. A támogatható határ-menti terület a következő megyéket foglalja magába: Arad, Bihor, Satu Mare, és Timiș a román oldalon, illetve Békés, Hajdú-Bihar, Csongrád-Csanád és Szabolcs-Szatmár-Bereg, a magyar oldalon.

2020. évben a nemzetközi program középpontjában már az **INTERREG V-A Románia-Magyarország Együttműködési Program 2021-2027-es időszakra szóló utódprogramjának tervezése** állt. A kidolgozásért felelős Programozó Bizottság 2019 év végén alakult meg és ekkor tartotta első ülését. A koronavírus járvány jelentősen felborította a menetrendet, személyes találkozókra a 2020 és a 2012. években sem került sor, de e-mailek formájában és online konzultáció keretében vettünk részt a tervezésben, melynek a következő főbb állomásai voltak:

- 2021. I. negyedév: Területi Elemzés elfogadása
- 2021. január-február: online interjúk (központi intézmények, területfejlesztésben érdekelt szereplők)
- 2021. június: a Területi Hatásvizsgálat, a Program Stratégia és Beavatkozási Logika elfogadása online Programozó Bizottsági ülés keretein belül, valamint a szakpolitikai célkitűzések kiválasztása
- 2021. augusztus-szeptember: online kérdőív a projekt ötletek azonosítására
- 2021. szeptember: a Program első verziójának elfogadása
- 2021. augusztus-szeptember: Párhuzamosan elindult mindkét tagországban a Stratégiai Környezeti Értékelés véleményezése. Véglegesítése jelenleg is folyamatban van.

A Stratégiai Projekt Koncepció és Módszertant 2021. szeptemberben első körben fogadta el a Programozó Bizottság annak összetettsége és a benne foglalt tarthatalan határidők miatt, majd többszöri módosítás után 2021. decemberben került jóváhagyásra, egyúttal elindult a stratégiai projektek gyűjtése.

A következő fontos lépés a teljes program elfogadása lesz, Programozó Bizottsági ülés keretein belül, 2022. év elején. A program végleges verziójának benyújtása legkésőbb 2022. április 2-ára tervezett.

A Program Monitoring Bizottságának működése is folyamatos volt az elmúlt évben az írásos eljárásokon keresztül, amelyek főként az egyes projektek megvalósítási idejének hosszabbítására, partnereinek cseréjére, illetve szakmai tartalmának módosítására irányultak.

Határon Átnyúló Kezdeményezések Közép-európai Segítő Szolgálata (CESCI)

Kontinensünk középső részének együttműködése elősegítése céljából alakult meg a **Határon Átnyúló Kezdeményezések Közép-európai Segítő Szolgálata** Budapesten (angolul: Central European Service for Cross-Border Initiatives, rövidítve: CESCI).

A szervezet célja, hogy a közép-európai térségben a határon átnyúló együttműködésekben résztvevő intézmények, szervezetek, önkormányzatok szövetségéként működjön és tagjainak különböző szolgáltatásokat nyújtson, segítve ezzel együttműködésük intézményi és

infrastrukturális fejlesztéseit és növelve az együttműködések forrásbevonó képességét. Önkormányzatunk 360/2009. (XII.18.) KT. sz. határozatával döntött a CESCO-be való belépési szándékáról. A CESCO 2010. május 5-én megtartott közgyűlésén felvette Önkormányzatunkat tagjai sorába, azóta a Békés Megyei Önkormányzat folyamatosan részt vesz a CESCO közgyűlésein.

2021. szeptemberben Hivatalunk egyik nemzetközi kapcsolatokért felelős kollégája részt vett egy CESCO által az osztrák-német határvidékre szervezett tanulmányúton. Fő célja a külföldi jó gyakorlatok bemutatása, illetve a szakmai kapcsolati háló bővítése voltak. A három napos terepbejáráson az egyesület kilenc tagja vett részt, akikhez a CESCO munkaszervezetének három munkatársa is csatlakozott. A tanulmányút során olyan határszakaszt ismerhettek meg a résztvevők, amely a környezetvédelmi, kulturális és turisztikai határon átnyúló együttműködésekben is példaértékű.

2021. november 29-én került sor legutóbb közgyűlésre (rendkívüli). A legfőbb napirendi pont az Alapszabály szervezeti-hatásköri szempontú módosítása volt.

Összegzés

A megyei önkormányzatokra vonatkozó 2011. évi *Konszolidációs Törvény* szigorú rendelkezéseihez képest, a Békés Megyei Önkormányzat a koronavírus járvány okozta veszélyhelyzet ellenére, a 2021. évben is igyekezett a lehető legeredményesebben közreműködni nemzetközi kapcsolatainak fenntartásában, erősítésében. A 2021. évre tervezett, Közgyűlés által elfogadott nemzetközi kapcsolatainkat érintő főbb célkitűzéseinket a lehetőségekhez képest, a korlátozásokat betartva sikeresen megvalósítottuk.

A Békés Megyei Önkormányzat a különböző, nemzetközi vonatkozású online eseményekre szóló meghívásoknak, felkéréseknek 2021. évben is igyekezett eleget tenni, a megye népszerűsítésének lehetőséget nyújtó nemzetközi események megtartására sajnos nem volt mód.

Az INTERREG Románia-Magyarország 2014-2020 program keretében Arad Megye Tanácsával együttműködésben a 9/a – *Egészségügyi infrastruktúrafejlesztés*, valamint a 11/b - *A hatóságok és résztvevők intézményi kapacitásának, valamint a hatékony közigazgatás előmozdítása a törvényi és adminisztratív együttműködés, valamint az állampolgárok és az intézmények közötti együttműködés* - beruházási prioritásokra sikeresen benyújtott pályázatok (ROHU-204, ROHU-453) megvalósítását/átdolgozására tett törekvéseket folytatta.

Ezenfelül Arad megyével közösen , az Irányító Hatóság és a Nemzeti Hatóság koordinációja mellett megkezdte az INTERREG V-A Románia-Magyarország Együttműködési Program 2021-2027-es időszakra szóló utódprogramjának tervezését.

A fentiek mellett a Békés Megyei Önkormányzat a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által kezelt nemzetközi pályázatokat nyert korábban, melyek megvalósítása 2022-re átütemezésre került.

Határozati javaslat:

A Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlése

1. elfogadja a Békés Megyei Önkormányzat 2021. évi nemzetközi kapcsolatairól szóló beszámolót,
1. a költséghatékonyság és kölcsönösség elvét követve jóváhagyja a 2022. évi nemzetközi programját (1. sz. melléklet),
2. felhatalmazza Elnökét, hogy a 2022. évi nemzetközi programban a delegálás jogát gyakorolja.

Felelős: Zalai Mihály elnök

Határidő végrehajtásra: értelem szerint

Határidő beszámolásra: 2023. I. negyedév

Békéscsaba, 2022. február 2.


Zalai Mihály
elnök

Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 2022. évi nemzetközi programja

I. A külügyi kapcsolatok ápolásának alapelvei és prioritásai

A magyar államigazgatási és közigazgatási rendszer 2011. évi törvényi változásait követően a megyei önkormányzatok feladatköre és költségvetése szűkebb mozgásteret enged a nemzetközi kapcsolataink ápolásában.

A Békés Megyei Önkormányzat számára továbbra is fontos szándék a meglévő külföldi partnereinkkel történő együttműködés.

A megye földrajzi elhelyezkedéséből adódóan a közvetlen határ menti szomszédokkal való együttműködés kiemelten fontos a jövő vonatkozásában.

Egyes nemzetközi szervezetekben betöltött tagságunk, illetve az alapvetően területfejlesztés-profilú nemzetközi szervezetek munkájának nyomon követése révén további lehetőségek nyílhatnak az Európai Unió közvetlen támogatási forrásaival kapcsolatos információszerzéshez.

I.1. Határ menti kapcsolatok

Az INTERREG V-A Románia-Magyarország Együttműködési Program keretében mindkét tagállam konkrét célkitűzése, hogy a közös együttműködést tovább folytassák a program tematikája szerint. A megye határ menti fejlesztéseinek segítéséhez a Program Monitoring Bizottságában való részvételünk biztosít közvetett lehetőséget, a Programozó Bizottságban pedig a 2021-2027-es tervezés részesei lehetünk.

Arad Megye Tanácsával közösen benyújtott pályázatok megvalósítás, illetve átdolgozás alatt állnak, a két megye együttműködésének további erősödése várható a jövőbeni közös projektek során is.

Az INTERREG V-A Románia-Magyarország Együttműködési Program **2021-2027-es időszakra szóló utódprogramjának** tervezésében, majd megvalósításában való részvétel pedig várhatóan főleg egészségügyi, de akár több területen is közös együttműködéseket generál majd Arad megyével.

I.2. Kárpát-medencei kapcsolatok

A nemzetközi kapcsolataink rendszerében a **Bihar, Hargita és Kovászna megyékkel** fennálló testvérmegyei kapcsolatok és együttműködések továbbra is jelentőséggel bírnak, különösen a közös projektek fejlesztését és megvalósítását célszerű szorgalmazni nemzetközi együttműködést támogató közvetlen brüsszeli források tekintetében.

Önkormányzatunk nemzetközi kapcsolatai terén kiemelt jelentőséggel bír a **Szlovákiával** való együttműködési lehetőségek kialakítása, hiszen a magyarországi szlovákok nagy része Békés megyében él, és a legutóbbi népszámlálási adatok szerint a szlovákság Békés megye második legnagyobb nemzetisége, több ezer fővel járul hozzá a megyei lakosság számához.

A **Vajdaság Autonóm Tartomány**, illetve **Kárpátalja (Ukrajna)** irányában továbbra is a nyitottság elvét kívánjuk követni a közvetlen brüsszeli forrásokra beadható pályázatokhoz szükséges partnerség biztosítása érdekében.

I.3. Nemzetközi szervezetekben való részvétel, tájékozódás

A külügyi programterv megvalósítását segíti az Európai Unió forrásszerzési lehetőségek folyamatos figyelése.

Az INTERREG V-A Románia-Magyarország 2014-2020 Program Monitoring Bizottságában való aktív képviselet, valamint az INTERREG V-A Románia-Magyarország 2021-2027 Programozó Bizottságában betöltött aktív szerep, a CESCOI tagságunk, illetve a további interregionális és transznacionális együttműködéseket támogató programok tájékoztató rendezvényein való részvétel biztosíthatja a Békés megyei érdekek érvényesítéséhez az információs háttérrel a jövőben.